

Do Antarktidy míří jubilejní 20. expedice Masarykovy univerzity!

15.1.2024 - | Masarykova univerzita

Hlavní skupina odlétá z vídeňského letiště přes Madrid do Chile, odkud se přesune lodí vojenského námořnictva republiky Chile Sargento Aldea přes Drakeův průliv do Antarktidy a na palubě lodi Janequeo na Českou vědeckou stanici J. G. Mendela na ostrově Jamese Rosse.

Tuto část výpravy tvoří 2 vědkyně, 7 vědců (jeden z nich z Univerzity Karlovy), lékař, 4 technici a 2 filmoví dokumentaristé. Těmi jsou cestovatel a dokumentarista Petr Horký, zkušený polárník, který má za sebou mj. i expedici na tři zemské póly (severní, jižní a pól chladu), a kameraman Jan Šimánek. Oba na místě budou připravovat dokument o Českém antarktickém výzkumném programu pro Českou televizi.

„Je to ohromná příležitost ukázat široké veřejnosti, kam se náš program za dvacet let své existence posunul, navíc nejatraktivnější možnou formou profesionálního filmového dokumentu natočeného nejpovolanějšími tvůrci,“ popsal vedoucí Českého antarktického výzkumného programu Daniel Nývlt z Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty MU.

Vědeckým cílem expedice je také letos především dlouhodobý monitoring klimatu a komplexní sledování stavu polárních geo- a ekosystémů, tedy tamních ledovců, dlouhodobě zmrzlé půdy, odledněného území umožňujícího růst nižších rostlin, říčních a jezerních systémů a dalších geomorfologických útvarů.

„Pokračovat bude pětiletý projekt JUNIOR STAR, zaměřený na studium změny dlouhodobě zmrzlé půdy v oblasti Antarktického poloostrova, i medicínský výzkum vlivu stresu na zdraví pracovníků v polárních oblastech, který probíhá ve spolupráci s Fakultní nemocnicí Ostrava a současně s Fakultou sportovních studií MU a Akademií věd ČR,“ uvedl vedoucí expedice Peter Váczi z Geografického ústavu a Ústavu experimentální biologie Přírodovědecké fakulty MU. Vědci z Ústavu antropologie také budou u účastníků expedice v rámci projektu A.D.A.P.T. zkoumat, jak se jejich tělo během expedice změní. Antropologové zaznamenali informace o tělesných rozměrech polárníků před odjezdem a srovnání provedou po příjezdu. Získaná data je možné mj. využít pro optimalizaci vybavení a oblečení testovaného v Antarktidě.

Menší část výpravy čítající 8 osob vyrazila z České republiky již 27. prosince a bezpečně dorazila na základnu CZ*ECO Nelson v prvním lednovém týdnu. Tato výprava bude trvat celkem 6 týdnů, z čehož téměř 4 týdny stráví prací na ostrovech Krále Jiřího a Nelson Island. Po skončení této části výpravy se 2 její účastníci vydají na ukrajinskou stanici Vernadsky na ostrově Galindez, kde budou pokračovat v práci na společném česko-ukrajinském výzkumu, a vrátí se do Evropy až počátkem května.

„Zahraničními účastníky naší mezinárodní expedice budou dvě slovenské kolegyně, které jsou absolventkami a zaměstnankyněmi MU, ale také dva vědci z Ukrajiny,“ dodal Pavel Kapler, manažer Českého antarktického výzkumného programu, který sídlí na Geografickém ústavu Přírodovědecké fakulty MU. Ani tato výprava se zřejmě během svého pobytu nevyhne některým komplikacím. „Podle zpráv Rady manažerů antarktických národních programů (COMNAP) totiž do oblasti míří vysoce patogenní vir ptačí chřipky (HPAI), což omezí některé naše naplánované aktivity a zcela zabrání

možnosti provádět výzkum na zvířatech," doplnil Kapler.

V rámci spolupráce Českého antarktického výzkumného programu s průmyslem a aplikační sférou bude během letošní expedice pokračovat testování pomocného zařízení společnosti COMET SYSTEM pro automatickou meteorologickou stanici. Nově budou probíhat testy bezpečnostních prvků vybavení vyrobených spol. SCILIF (technologie aktivně svítících vláken SUNFIBRE) či outdoorových ponožek Northman z Bruntálu, neboť uvedené společnosti se uchází o udělení licence na používání ochranné obchodní známky Testováno v Antarktidě.

<https://www.muni.cz/pro-media/tiskove-zpravy/do-antarktidy-miri-jubilejni-20-expedice-masarykovy-u-niverzity>